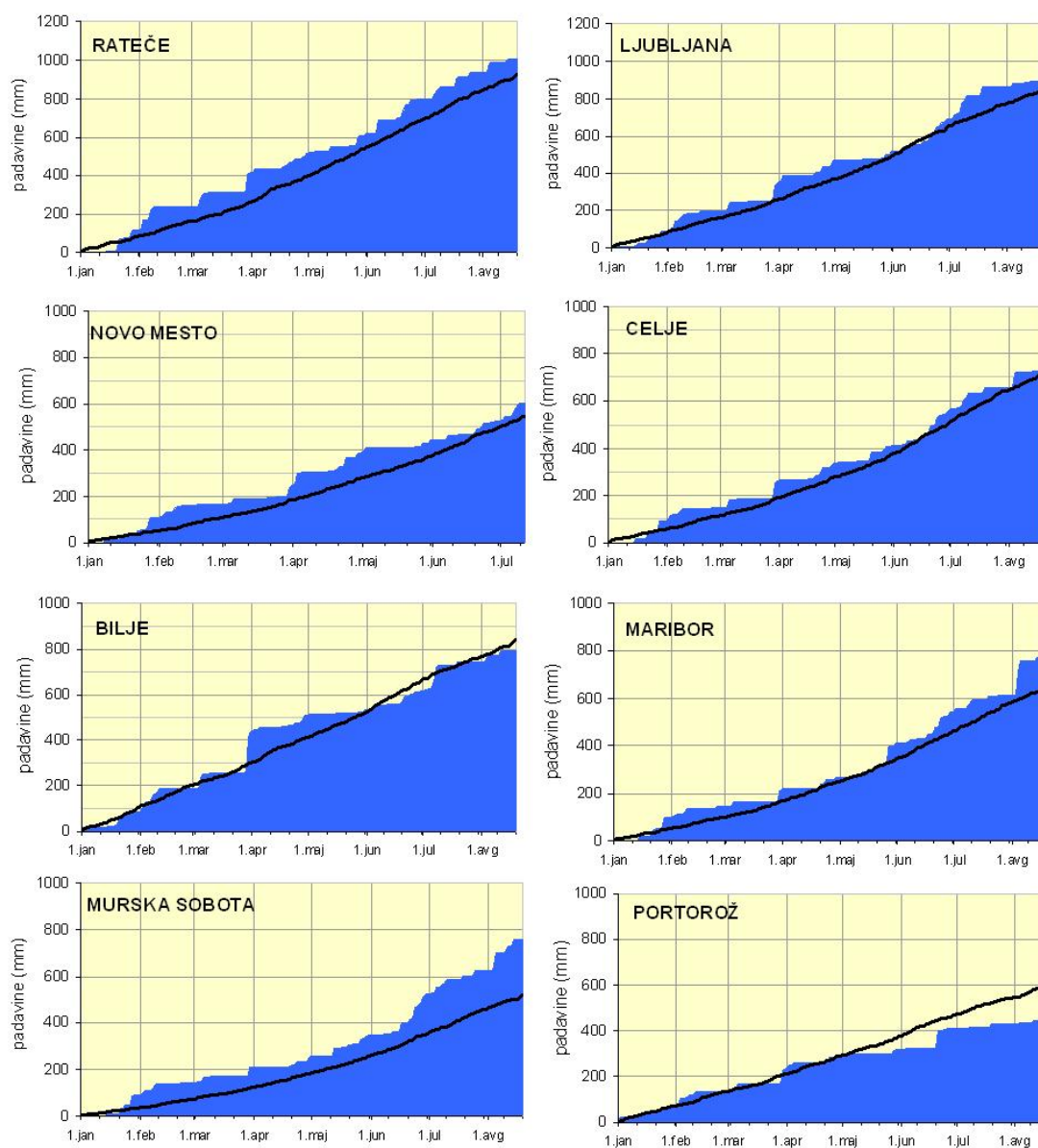

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji 11.– 20. avgust 2009

OBVESTILO

Vročinski val še traja. Izhlapevanje je bilo večinoma po celotni Sloveniji visoko. Na Obali so vrednosti spet dosegle 7 mm na dan, drugod pa tudi preko 5 mm. Na Primorskem je voda v lahkih, propustnih tleh že lep čas v kritičnem stanju za rastline. Rastline poleg vodnega stresa izčrpava tudi močan vročinski stres, ki ga povzročajo temperature zraka nad 30 °C. Površinski sloj tal se je v preteklih dneh segrel precej nad 30 °C. Na listju in na plodovih hrušk, jabolk in na vinski trti je že opaziti ožige.

1. Meteorološke razmere

Slika 1. Padavine v letošnjem letu v primerjavi z dolgoletnim povprečjem 1961-1990 za izbrane kraje v Sloveniji.

Večinoma je bilo sončno in zelo vroče. Na začetku druge dekade je padlo nekaj dežja predvsem v jugozahodni in severovzhodni Sloveniji. Na Obali malo več kot 10 mm, na Goriškem in v Prekmurju proti 20 mm. Še enkrat je deževalo sredi meseca. V osrednji Sloveniji je padlo le nekaj milimetrov, na Dolenjskem in Primorskem praktično nič, na Štajerskem blizu 10 mm in spet v Prekmurju okoli 30 mm.

Temperature zraka so se nekoliko spustile le ob dežju, sicer pa se je vročina proti koncu dekade le stopnjevala. Izmerili smo do 34 °C. Maksimalne dnevne temperature zraka so dolgoletna povprečja presegle za več kot 5 °C, ponekod tudi za 8 °C. Le kakšno stopinjo manj so povprečja presegle povprečne in minimalne dnevne temperature zraka. Vročinski val še traja.

2. ETP

Izhlapevanje je bilo večinoma po celotni Sloveniji visoko, okoli 5 mm dnevno. Še posebej so se vrednosti povečale proti koncu dekade, ko nas je zajel vročinski val. Na Obali so tako vrednosti spet dosegle 7 mm na dan, drugod pa tudi preko 5 mm. Tedenske vrednosti so bile okoli 30 mm, le na Obali preko 40 mm.

Opazovalna postaja	Padavine	ETo	Vodna	Padavine	ETo	Vodna
	[mm]	[mm]	bilanca [mm]	[mm]	[mm]	bilanca [mm]
	v preteklem tednu			v vegetacijskem obdobju		
	(10. -20. avgust 2009)			(1. april – 19. avgust)		
BILJE	0.2	33.7	-33.5	358.8	609.9	-251.1
LJUBLJANA - BEŽIGRAD	6.9	29.5	-22.6	540.2	541.9	-1.7
NOVO MESTO	10.7	27.7	-17.0	404.1	517.5	-113.4
CELJE	5.6	30.0	-24.4	467.1	539.2	-72.1
MARIBOR - LETALIŠČE	16.2	26.5	-10.3	557.8	552.6	5.2
MURSKA SOBOTA - RAKIČAN	33.1	26.9	6.2	551.1	530.8	20.3
PORTOROŽ - LETALIŠČE	0.8	40.1	-39.3	217.2	678.4	-461.2

3. Vodna bilanca kmetijskih tal

Vodna bilanca je bila v preteklem desetdnevem obdobju v večjem delu države negativna. Izjema je Pomurje, kjer je obilen dež presegel količino izhlapele vode. Vegetacijska bilanca vode je najbolj kritična na obalnem območju, kjer se izračunan primanjkljaj počasi približuje 500 mm. Primanjkljaj je precejšen tudi na Goriškem, vendar hujšega pomanjkanja vode za rastline ni bilo, ker so bile padavine razmeroma enakomerno razporejene in zato učinkovite za rastline. V drugih predelih Slovenije pa so primanjkljaji vode precej manjši. Za razliko od prejšnjih let je vegetacijska vodna bilanca v Pomurju letos pozitivna.

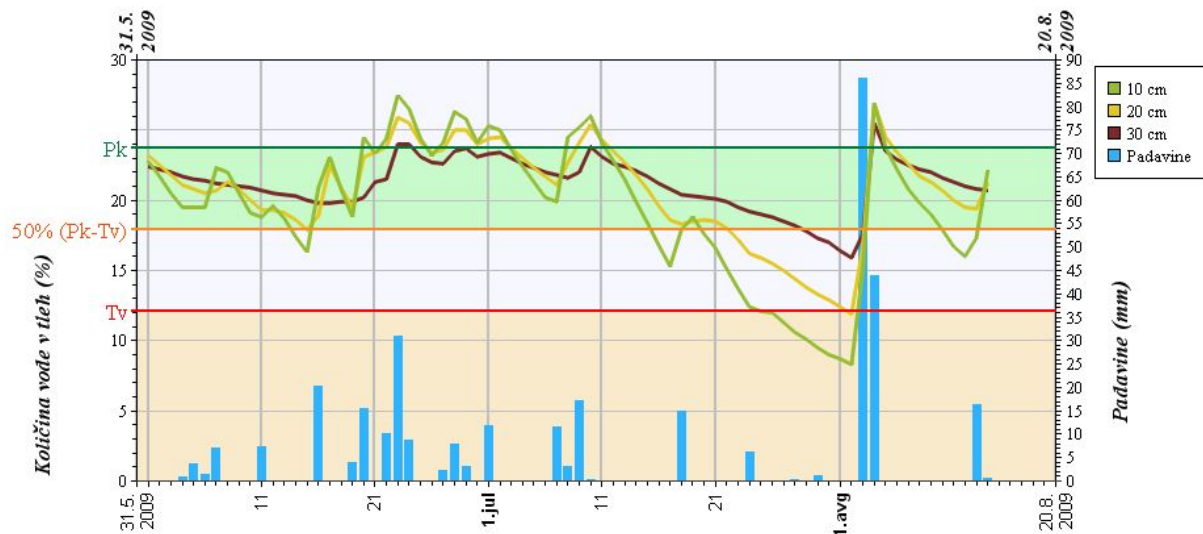
Na Primorskem pa je voda v tleh že lep čas slabo dostopna rastlinam, ponekod pa je že povsem izčrpana. Rastline poleg vodnega stresa izčrpava tudi močan vročinski stres, ki ga povzročajo temperature zraka nad 30 °C in visoke talne temperature. Površinski sloj tal se je v preteklih dneh segrel precej nad 30 °C. Na listju in na plodovih hrušk, jabolk in na vinski trti je že opaziti ožige. Visoke temperature lahko ogrožajo tudi kvaliteto dozorelih breskev na Vipavskem in Goriškem, zlasti tistih, ki so namenjene za svežo porabo. Tudi na koruzni posevkih so na obalnem območju znaki venenja in postopnega sušenja.

V drugih predelih države se zaloga vode v tleh prav tako vztrajno zmanjšuje. Na plitvih in peščenih tleh je vodni stres že kar močan, voda v tleh pa že na ravni težke dostopnosti. Na globljih in bogatejših tleh pa še ni večjih težav, vendar se tudi tu zaloga vode vztrajno izčrpava.

4. Voda v tleh

V drugi dekadi avgusta smo v večjem delu Slovenije beležili zadovoljivo vsebnost vode v tleh, v vzhodnih delih Slovenije celo prekomerno vlažnost tal. Najbolj kritično je stanje na Obali, kjer vsebnost vode vztraja na točki venenja. Zadnje meritve vode v tleh so pokazale, da je obalni del že v močnem sušnem stresu, nekoliko manj so prizadeta globlja tla. Površinska plast tal marsikje na lahkih, propustnih tleh kaže pomanjkanje tudi v ostalih predelih Slovenije.

Dnevna povprečna vlažnost tal in padavine (MARIBOR)

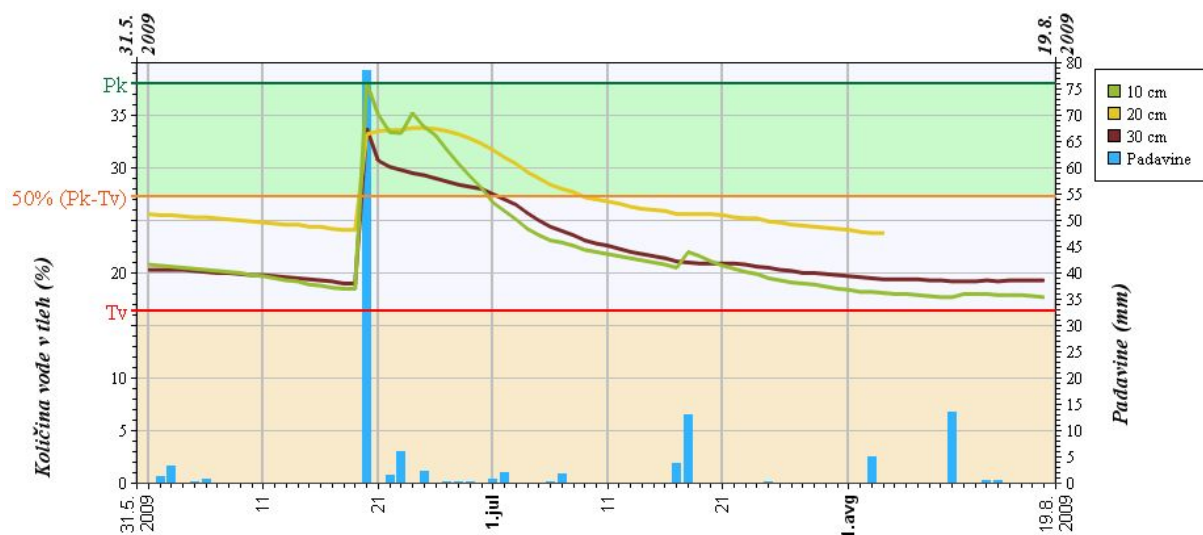

Pk = zgornja meja vode v tleh

50% (Pk-Tv) = spodnja meja rastlinam dostopne vode v tleh

Tv = rastlinam nedostopna voda v tleh

Dnevna povprečna vlažnost tal in padavine (PORTOROŽ)

Pk = zgornja meja vode v tleh

50% (Pk-Tv) = spodnja meja rastlinam dostopne vode v tleh

Tv = rastlinam nedostopna voda v tleh

*manjkajo podatki meritev na 20 cm

5. Obeti (izdano 20.8.2009)

V petek bo sončno, popoldne ali zvečer bodo predvsem v gorah posamezne nevihte. V soboto bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, ki se bodo najprej pojavljale v severnih krajih, čez dan pa se bodo razširile nad večji del Slovenije. Vmes bodo tudi nevihte.